

Česká školní inspekce

Středočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Otovice, okres Kladno

273 27 Otovice 52

Identifikátor školy: 600 044 238

Termín konání inspekce: 1. a 2. března 2004

Čj.:	b2-1023/04-5080
Signatura:	ob3bx123

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v celé základní škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ke dni inspekce,
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v celé základní škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ke dni inspekce,
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v celé základní škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Otvovice, okres Kladno je neúplnou základní školou s kapacitou 30 žáků. V současné době má dvě třídy a podle stavu k 30. září 2003 je zde zapsáno celkem 23 žáků. Na nižší počet žáků má škola udělenou potřebnou výjimku. První třídu navštěvují žáci druhého a třetího ročníku, druhou třídu žáci prvního a čtvrtého ročníku. Součástí školy je školní družina s kapacitou 20 žáků a školní jídelna s kapacitou 56 jídel. Zřizovatelem je Obec Otvovice se sídlem na adrese 273 27 Otvovice 34. Škola je od 1. ledna 2003 příspěvkovou organizací obce a má právní subjektivitu.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Z hlediska předepsané kvalifikace vyučujících přetrvávají v personálním zajištění výuky nedostatky. Zhruba 60 % z celkového počtu čtyřiceti sedmi týdně odučených hodin je vedeno dvěma učitelkami bez odborné a pedagogické způsobilosti. Kvalifikaci potřebnou pro výuku na prvním stupni základní školy má pouze ředitelka, která je současně třídní učitelkou ve druhé třídě. Nekvalifikovaně se tak s výjimkou hudební výchovy vyučuje ve všech hodinách ve druhém a třetím ročníku, v hodinách tělesné výchovy a praktických činností v prvním a čtvrtém ročníku a v hodinách anglického jazyka ve čtvrtém ročníku. Vychovatelka školní družiny má předepsanou kvalifikaci. Funkce výchovného poradce není ve škole ustanovena.

Organizace této malé školy je zcela zřetelná. Kompetence a povinnosti zaměstnanců jsou jasné a vyplývají z pracovních smluv, vnitřního řádu školy, provozního řádu školy, usnesení pedagogické rady a dalších dokumentů. Organizační řád zpracován není. Pedagogický sbor tvoří dvě třídní učitelky, z nichž jedna současně zastává funkci ředitelky školy a vychovatelka školní družiny, která v částečném pracovním úvazku vyučuje praktickým činností v jedné třídě. Provozními zaměstnanci jsou vedoucí školní jídelny, kuchařka a školnice. Přenos informací uvnitř školy je zcela funkční. Operativní informace jsou bez prodlení předávány při každodenním osobním jednání

všech zaměstnanců, zásadní informace na krátkých poradách nebo při jednání pedagogické rady. Oběma nekvalifikovaným vyučujícím poskytuje ředitelka prakticky denně neformální metodickou pomoc. Nekvalifikované třídní učitelce, která nastoupila zhruba před čtyřmi lety, byla věnována systematická, a podle inspekčních zjištění i velmi účinná metodická péče. Všechny pedagogické pracovnice se zúčastňují vhodně volených akcí dalšího vzdělávání. Kromě školení počítačové gramotnosti jsou využívána hlavně školení zaměřená k modernizaci pojetí výuky. Vzhledem k nízkému počtu žáků má ale škola na toto vzdělávání

značně omezené finanční prostředky. Pedagogickou osvětu do sboru vnáší ředitelka také studiem a diskutováním článků z odebíraných odborných periodik. Metodický orgán uvnitř školy formálně ustanoven není, příležitostně se učitelky zúčastňují metodických jednání v rámci regionu. Škola také spolupracuje se spádovou školou a dalšími školami v Kralupech nad Vltavou. Kontrola provozu probíhá denně a je účinná. Pro hospitační činnost má ředitelka vzhledem k rozsahu své vyučovací povinnosti velmi omezený prostor. Přes nízkou četnost hospitací však v podstatě získává potřebné objektivní informace o stavu výuky a výchovné práce ve škole.

Hodnocení pracovníků školy provádí ředitelka ve dvouletém cyklu. K sebehodnocení přistupují pedagogičtí pracovníci při hospitačních rozborech, k dispozici jsou jim při tom kritéria osobního hodnocení. Pozornost věnovaná hodnocení pracovníků má zřetelný příznivý vliv na jejich profesní růst.

Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti jsou celkově hodnoceny stupněm dobrý.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Škola sídlí ve starší, dobře udržované dvojpodlažní budově situované v centru obce. Zřizovatel průběžně investuje prostředky do potřebných oprav a modernizace budovy. V poslední době se uskutečnila nákladná modernizace kuchyně, rekonstruovány byly chodby. Chodby i schodiště jsou řádně udržované a esteticky vyzdobené. Podnětné prostředí poskytují také obě kmenové učebny a prostorná místnost školní družiny, jejíž část slouží v době svačiny a oběda jako jídelna. Nábytek v učebnách je zachovalý a dobře udržovaný. Výzdoba aktualizuje probírané učivo a dění ve třídách. K dispozici jsou zde relaxační koberce. Pro tělesnou výchovu je určena herna menších rozměrů vzniklá adaptací bývalé nepoužívané učebny. Samostatná místnost pro školní knihovnu chybí, knihy jsou uskladněny v regálech na chodbě, ve třídách a v družině, podobně jako sbírky učebních pomůcek, hračky a další materiál. Školní dvůr je možno využívat jako malé hřiště, část venkovní plochy slouží k výuce pěstitelství.

Pro žáky má škola dostatek moderních učebnic, jejichž fond je průběžně obnovován, méně prostředků zbývá na nákup učebních pomůcek a nových titulů do školní knihovny. Vybavení pomůckami má tak jen průměrnou úroveň, přiměřenou ilustraci výuky a zařazování činnostních forem učení však v potřebné míře umožňuje. Všechny učitelky mají k dispozici radiomagnetofony, televizor s videem je pouze v jedné učebně, takže sem v některých případech musí třídy přecházet. Obě třídy společně využívají jeden zpětný projektor. Ostatní promítací technika je zastaralá a málo používaná. V rámci akce Internet do škol získala škola čtyři počítače s příslušným vybavením. Počítačové pracoviště je vytvořeno v odděleném rohu jedné učebny. Další počítač s tiskárnou je umístěn v ředitelně. Pro žáky se specifickými poruchami učení jsou zajištěny základní pomůcky.

Ředitelka má na základě kontrolní činnosti reálný přehled o stavu materiálního vybavení školy i o míře využívání materiálních prostředků ve výuce a výchově. Uvědomuje si nedostatky a potřeby v této oblasti. Nákup nových pomůcek a dalších technických prostředků je však značně omezen současnými finančními možnostmi školy. Při projednávání závěrů z hospitační činnosti je pamatováno na motivování pedagogických pracovníků k využívání dostupných materiálních prostředků ve výchovně vzdělávací činnosti. Širší veřejnost materiálně-technické zázemí školy nevyužívá.

Materiální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti ve sledovaných předmětech jsou celkově hodnoceny stupněm dobrý.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

Škola vyučuje podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2, včetně Úprav a doplňků čj. 25 018/98-22. Jako povinný cizí jazyk se ve 4. ročníku vyučuje angličtina a němčina. Nepovinné předměty se nevyučují. Zavedeny jsou dva zájmové kroužky. Je realizován tzv. Minimální program protidrogové prevence. Pro všechny žáky je zajištěna výuka plavání. Pro žáka se specifickou poruchou učení je zpracován kvalitní individuální vzdělávací plán.

Realizovaná výuka je ve všech ročnících plně v souladu s učebním plánem deklarovaného vzdělávacího programu. Ve sledovaných předmětech nebylo zjištěno porušování platných učebních osnov. Zápisy v třídních knihách a další dokumentace až na drobné výjimky průkazně zachycují průběh vzdělávání.

Kontrola dodržování učebních dokumentů je operativní a účinná. Ředitelka se osobně podílí na sestavování rozvrhů hodin všech ročníků, kontroluje obsah tematických časových plánů učiva i stav jejich plnění. Dodržování učebních osnov sleduje také při hospitacích a při kontrole třídní dokumentace.

Začátek vyučování je v 8 hodin. Vyučovací hodiny trvají 45 minut. Po první hodině je dvacetiminutová přestávka, po druhé hodině patnáctiminutová. Přestávka mezi třetí a čtvrtou hodinou trvá deset minut, přestávka mezi čtvrtou a pátou vyučovací hodinou však v rozporu s platnou školskou legislativou jen pět minut. Polední přestávka trvá předepsaných 60 minut. Vzhledem k psychohygienickým požadavkům je rozvrh hodin sestaven vesměs optimálně a odpovídá požadavkům vyhlášky č. 291/1991 Sb. o základní škole, ve znění pozdějších předpisů. Méně vhodné je z didaktického a psychohygienického hlediska zařazení dvou hodin výuky cizího jazyka v jeden den, tato úprava však je dočasná a platí pouze po období účasti školy na kurzu plavání. Řád školy (nazvaný „Vnitřní řád školy“) má průměrnou úroveň. Obsahuje předepsaná ustanovení i práva žáků a byl projednán a schválen při jednání pedagogické rady dne 25. srpna 2003. Je zveřejněn ve třídách, rodičům je k dispozici na chodbě školy. Další informace získávají rodiče pomocí žákovských knížek, notýsků a na třídních schůzkách konaných třikrát ročně. Škola také nabízí konzultační hodiny, často je využíván telefonní styk, rodiče mají možnost školu kdykoliv navštívit. Výroční zpráva o činnosti školy obsahuje předepsané informace. Na veřejnosti se škola prezentuje pořádáním vánočních besídek, společenského večera s účastí rodičů, Dne dětí a dalších akcí v obci.

Úkoly výchovného poradenství plní ředitelka školy. Ve spolupráci s další třídní učitelkou provádí depistáž specifických poruch učení či chování, obrací se na rodiče příslušných žáků, navrhuje vyšetření a spolupracuje s odborným pracovištěm v Kladně.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na prvním stupni základní školy

V průběhu inspekce byla zhlédnuta výuka českého jazyka, matematiky, prvouky, vlastivědy a hudební výchovy. Hospitováno bylo u obou třídních učitelek, a to celkem v sedmi hodinách. Ve všech případech byly vyučující na výuku po obsahové i organizační stránce velmi dobře připraveny. Řádnému rozvržení učiva napomáhají časové tematické plány zodpovědně zpracované jednotlivými vyučujícími. Učivo uvedených předmětů je plánováno v souladu s učebními osnovami a s ohledem na obsah používaných učebnic. Učivo probírané ve

zhlédnutých hodinách odpovídalo příslušným osnovám pro jednotlivé ročníky a bylo předkládáno přiměřeně věku a zkušenostem žáků.

Ačkoliv jedna z učitelek dosud nezískala kvalifikaci předepsanou pro vyučující na základní škole, neměla tato skutečnost zřetelný negativní vliv na její práci v hospitovaných hodinách. Druhá vyučující erudovaně uplatňovala svoji odbornost i značnou metodickou zkušenost.

K podpoře výuky bylo v hojné míře využito různých dostupných pomůcek a materiálů. Vedle učebních textů, sešitů, pracovních sešitů a tabule byly k dispozici nástěnné přehledy učiva, různé karty s čísly, písmeny či slovy, kopírované pracovní listy, soubory počítatelných předmětů, obrázků a dalších pomůcek. Ve vlastivědě pracovali žáci mj. s mapou, v hudební výchově byl použit klavír, děti hrály na rytmické orffovské nástroje. Audiovizuální technika byla zastoupena využitím zvukových přehrávačů, počítače ani promítací technika se neuplatnila.

V organizaci všech zhlédnutých hodin převládala snaha o činnostní pojetí výuky. Ve všech případech učitelky vyváženě střídaly práci žáků ve dvou i více ročníkových odděleních. Prostoje prakticky nevznikaly. Pro zdatnější žáky byly ve většině hodin připraveny rozšiřující úkoly, slabším žákům se příležitostně dostávalo individuální dopomoci. Učivo bylo srozumitelně prezentováno a v dostatečné míře procvičeno. V hudební výchově nechybělo rozdýchání, rozezpívání, rytmizace a pohybové činnosti; společný zpěv byl pouze jednohlasý, teoretické či historizující učivo bylo zařazeno vhodně a v přiměřené míře. Psychohygienické podmínky byly vesměs dodržovány, pamatováno bylo na včasnou relaxaci, drobné hry a další formy odlehčení. Ve dvou případech však výuka citelně přesahovala do přestávky.

Motivace žáků k práci měla celkově velmi dobrou úroveň. Ve většině hospitovaných hodin se žáci po převážnou část vyučovacího času aktivně zapojovali do připravených činností. Pracovali bez pobízení a se samozřejmostí plnili zadané úkoly. K jejich aktivizaci využívaly učitelky především pochvalu a povzbuzení, zajímavé náměty činností, drobné hry a v matematice a vlastivědě také problémové úlohy.

Atmosféra ve všech hodinách byla přátelská a nasvědčovala dobrým vztahům mezi žáky a vyučujícími. Projevy nekázně se prakticky nevyskytly. Žáci znali a respektovali vžitá pravidla komunikace a chování. Učitelky jim trpělivě poskytovaly prostor pro vyjádření myšlenek, přání a pocitů. Nabízený prostor však využívali jen někteří. Cílený rozvoj komunikačních dovedností se uplatnil zejména v hodinách českého jazyka a prvouky. Také ve vlastivědě se objevily náznaky diskuse. V matematice učitelky vyžadovaly od žáků alespoň přesně formulované odpovědi. Komunikace v hudební výchově odpovídala specifickému zaměření předmětu.

Klasifikace se v pozorovaných hodinách objevila jen zřídka, vždy však byla pozitivní a transparentní. V žákovských knížkách mají děti dostatek známek z českého jazyka a matematiky, méně již z prvouky, vlastivědy a zejména z hudební výchovy. Při hodinách učitelky děti často chválily a taktně jim poskytovaly zpětnou vazbu. V několika případech se žáci měli možnost podílet na ověření správnosti výsledků společné i samostatné práce. Písemnosti žáků z českého jazyka a matematiky jsou pravidelně opravovány a klasifikovány. Více pozornosti vyžadují sešity z vlastivědy u některých žáků. V závěrech sledovaných hodin neopomněly učitelky zhodnotit práci tříd a její výsledky.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na prvním stupni jsou celkově hodnoceny stupněm velmi dobrý.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Komerční testy ani jiné standardizované nástroje ke zjišťování výsledků vzdělávání škola nepoužívá. Ke sledování úrovně vzdělávání slouží škole vlastní prověrky (zejména z českého

jazyka a matematiky), které jsou analyzovány v pedagogické radě. Při posuzování dosažené úrovně spolupracuje škola s blízkou málotřídní školou v Kralupech nad Vltavou. Příležitostně ředitelka zjišťuje úspěšnost žáků na navazující úplné základní škole.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Soulad Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení se Zřizovací listinou

Rozhodnutím Obecního zastupitelstva obce Otovice ze dne 19. září 2002 se s účinností od 1. ledna 2003 stala škola příspěvkovou organizací obce. Toto rozhodnutí je zakotveno ve Zřizovací listině vydané zřizovatelem dne 20. září 2002. Proto MŠMT ČR vydalo škole dne 12. prosince 2002 s účinností od 1. ledna 2003 pod čj. 32 645/02-21 nové Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení. Ve výše uvedené Zřizovací listině je uveden nesprávný název školy. Jinak jsou údaje obou dokumentů ve vzájemném souladu.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina vydaná obcí Otovice dne 20. září 2002, číslo jednací neuvedeno
2. Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení platné od 1. ledna 2003, vydané MŠMT dne 12. prosince 2002 pod čj. 32 646/02-21
3. Výkaz o základní škole Škol (MŠMT) V 3-01 podle stavu k 30. 9. 2003
4. Udělení výjimky z počtu žáků pro ZŠ Otovice, vydáno MŠMT ČR dne 25. března 2003 pod čj. 16 239/03-22
5. Vnitřní řád školy ze dne 25. srpna 2003, číslo jednací neuvedeno
6. Provozní řád školy, datum a číslo jednací neuvedeno
7. Přehled kvalifikace na ZŠ Otovice, vydaný ředitelkou školy dne 23. února 2004 pod čj. 37/04
8. Personální spisy zaměstnanců školy
9. Rozvrh hodin podle tříd a učitelů pro školní rok 2003/2004
10. Záznamy z jednání pedagogické rady ve školních rocích 2002/2003 a 2003/2004
11. Časové rozvržení vyučování a přestávek, bez data a čísla jednacího
12. Třídní knihy I. a II. třídy ze školního roku 2003/2004
13. Třídní výkazy I. a II. třídy ze školního roku 2003/2004
14. Katalogové listy žáků 1. až 4. ročníku ve školním roce 2003/2004
15. Individuální vzdělávací plán žáka se specifickými vzdělávacími potřebami platný pro školní rok 2003/2004
16. Minimální preventivní program, bez uvedení data a čísla jednacího
17. Žákovské knížky a záznamové notýsky žáků ze školního roku 2003/2004
18. Vzorky sešitů a písemností žáků
19. Hospitační záznamy ředitelky školy za školní roky 2002/2003 a 2003/2004
20. Hlavní úkoly školy na školní rok 2003-2004
21. Plán účasti na DVPP škol. rok 03/04
22. Přehled akcí DVPP v roce 2003

23. Výroční zpráva, Školní rok 2002-2003

24. Inspekční zpráva čj. 022 288/99-5080 z 25. června 1999

ZÁVĚR

V personálním zajištění výuky jsou z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti vyučujících nedostatky. Plně kvalifikovaná pro výuku na prvním stupni základní školy je pouze ředitelka. Druhá třídní učitelka však účinně nahrazuje tento hendikep zodpovědnou přípravou a vstřícným přístupem k žákům. Podle možností je využíváno dostupných akcí dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, obě učitelky vede ředitelka k využívání moderních vyučovacích metod.

Budově a zařízení je věnována náležitá péče. Vnitřní prostředí je esteticky upravené. Materiální prostředky v podstatě umožňují zabezpečení výuky. Fond učebnic je postačující, pomůcky zčásti zastaralé, k dispozici jsou čtyři nové počítače připojené na Internet, doplnění vyžaduje promítací, popř. i televizní technika.

Ve zhlédnutých hodinách byla patrná snaha o zařazování činnostních prvků učení. V posouzení výuky českého jazyka, matematiky, prvouky, vlastivědy a hudební výchovy převládá velmi dobré hodnocení. Atmosféra ve škole je vlídná a nestresující.

Jako spíše nadprůměrnou hodnotila výuku ve škole poslední inspekční zpráva z června roku 1999. Od té doby však došlo k personální změně ve sboru. Škola také získala právní subjektivitu a její součástí se stala školní jídelna.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Školní inspektor	Mgr. Petr Jiroš	P. Jiroš v.r.

V Berouně dne 23. března 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 25. března 2004

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Hana Kohoutová

H. Kohoutová v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Politických vězňů 20, 266 01 Beroun. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2004-04-27	b2-1048/04-5080
Zřizovatel	2004-04-27	b2-1049/04-5080

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.